

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen/Kemi og Fødevarekvalitet/3.1/2.1

Sagsnr.: 2011-20-221-01178/Dep. sagsnr. 13751

Den 16. februar 2012

FVM 12

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til anvendelse af polyphosphater i vådsaltet fisk ved ændring af bilag II til forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til anvendelse af polyphosphater (E 450-E 452) i vådsaltet fisk. Forslaget er i overensstemmelse med de generelle kriterier om, at der skal være teknologisk begrundelse for anvendelsen af tilsætningsstoffer, og at anvendelsen ikke må vildlede forbrugeren. Anvendelse af polyphosphater (E 450-E 452) vil betyde en minimal forøgelse af indtaget, og forslaget er derfor sundhedsmæssig forsvarligt. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU. Regeringen kan støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til ændring af bilag II til forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer, som følge af en ansøgning om anvendelse af polyphosphater (E 450-E 452) i vådsaltet fisk.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer.

Forslaget skal behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 27. februar 2012.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede gældende retsakt.

Formål og indhold

Der er ansøgt om anvendelse af polyphosphater (E 450-E 452) i vådsaltet fisk. Kommissionen har på den baggrund fremsat et forslag til den ønskede anvendelse. Polyphosphater er i dag tilladt til frosne fisk. Forslaget fastsætter maksimumværdier for polyphosphaterne, diphosphat (E 450), triphosphat (E 451) og polyphosphater (E 452) i vådsaltet fisk med et saltindhold på mindst 18 %.

Forslagets kriterier for anvendelse af polyphosphater (E 450-E 452) til vådsaltet fisk er i overensstemmelse med de generelle krav til tilsætningsstoffer:

- at de skal være sundhedsmæssigt forsvarlige,
- at der er en teknologisk begrundelse,
- at anvendelsen ikke vildleder forbrugerne.

Traditionelt er fisk konserveret ved at tilsætte store mængder salt til fiskefileter fremstillet ud fra friske eller frosne fisk. Disse fisk blev tørret og udvandet før de blev spist. Nye teknikker gør det muligt at konservere fisk under våde betingelser, hvilket muliggør en lettere fjernelse af saltet. Ved fremstilling af vådsaltede fisk, vil fisken typisk blandes med almindeligt salt og lagres i vandtætte beholdere, hvilket resulterer i dannelse af saltlage.

Imidlertid vil der under konserveringen være behov for at hindre oxidation af fisken for at bibeholde fiskens hvide farve og smag. Det har vist sig, at polyphosphater (E 450-E 452) kan modvirke denne uønskede oxidation, og dermed undgå den uønskede misfarvning og smagen bevares. Hovedparten af den tilsatte polyphosphat vil blive fjernet igen, når fisken udvandes. Brugen af polyphosphater (E 450-E 452) påvirker ikke fiskens vandindhold, og øger dermed ikke fiskens vandindhold.

Kommissionen oplyser, at indtaget af polyphosphater (E 450-E 452) kun vil øges minimalt, da hovedparten af polyphosphaterne (E 450-E 452) fjernes igen, når fisken udvandes. Derfor er der ingen sundhedsmæssige betænkeligheder ved forslaget om tilsætning af polyphosphater (E 450-E 452) til vådsaltet fisk, og det er derfor hensigtsmæssigt at tillade brugen.

Såfremt forslaget vedtages, vil anvendelse af polyphosphater (E 450-E 452) til vådsaltet fisk finde anvendelse fra 20. dagen efter offentliggørelsen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som led i forskriftkomitéproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Fødevarerilsætningsstoffer reguleres af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevarerilsætningsstoffer. I medfør af forordningen er der vedtaget en EU-liste over godkendte tilsætningsstoffer og deres anvendelsesbetingelser. EU-listen er endnu ikke offentliggjort, men forventes at finde anvendelse fra 1. juni 2013.

Forslaget vedrører ændring af listen over godkendte tilsætningsstoffer og deres anvendelsesbetingelser. En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området er reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark.

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) har ikke været hørt i forbindelse med ansøgning om polyphosphater (E 450-E 452) i fisk, idet den ansøgte anvendelse ikke vil føre til en væsentlig forøgelse af indtaget af polyphosphater (E 450-E 452).

DTU Fødevarerinstitutionen har ingen sundhedsmæssige betænkeligheder ved anvendelsen, idet DTU Fødevarerinstitutionen bemærker, at den foreslåede mængde svarer til, hvad der i forvejen er tilladt til kødprodukter.

En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Danish Seafood Association udtrykker tilfredshed med forslaget og understreger, at ønsket om brug af polyphosphater er begrundet i behovet for at kunne bevare farve og smag i vådsaltede fileter – primært torskefileter. Størstedelen af de tilsatte phosphater fjernes i forbindelse med udvandingen af det saltede produkt, og phosphaterne øger ikke vandindholdet i det endelige produkt. Da phosphaterne i stort omfang igen fjernes fra produktet, udgør phosphaterne ikke nogen sundhedsmæssig risiko.

DI Fødevarer er tilfredse og positive over for ændringerne. DI Fødevarer finder brug af stofferne i de nævnte produkter velbegrunder og er af den klare opfattelse, at det vil betyde bedre fødevarer.

Advokatrådet udtrykker utilfredshed med den korte høringsfrist, da den korte frist udelukker en nærmere stillingtagen til forslaget. Myndigheder og organisationer har reelt ikke mulighed for at udfylde den funktion som høringspart, som det lovforberedende arbejde normalt trækker på som led i kvalitetssikringen af ny regulering og som led i en almindelig demokratisk proces. Advokatrådet gør endvidere opmærksom på, at de gentagne gange de senere år har påpeget, at de korte høringsfrister reelt udelukker en grundig behandling og henviser til Justitsministeriets vejledning om god lovkvalitet. Ligeledes henviser Advokatrådet til, at regeringen i regeringsgrundlaget har gjort rimelige høringsfrister til et selvstændigt prioriteringsområde. På den baggrund finder Advokatrådet ikke grundlag for at udtale sig i sagen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at det er vigtigt at sikre harmoniserede regler for tilsætningsstoffer, der kan anvendes i fødevarer, og at godkendelsen og anvendelsen af tilsætningsstoffer sker ud fra følgende kriterier:

- at der er et teknologisk behov for anvendelsen,
- at anvendelsen er sundhedsmæssigt forsvarlig,
- at anvendelsen ikke vildleder forbrugeren.

Kriterierne vurderes at være opfyldt for så vidt angår anvendelsen af polyphosphater (E 450-E 452) til vådsaltet fisk, og DTU Fødevareinstituttet har ingen sundhedsmæssige betænkeligheder ved anvendelsen.

Regeringen kan på den baggrund støtte forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.